

EL FUTUR DEL MONUMENT DEL RIU Aquest dissabte, els tortosins i tortosines podran decidir què fer amb el monòlit franquista

Més de 28.000 tortosins poden votar aquest dissabte si l'Ajuntament ha d'impulsar la retirada del monument franquista a la Batalla de l'Ebre o la seua reformulació al mig del riu. Potser la principal incògnita

posada en disputa és si la indiscutible intencionalitat feixista del règim que va encomanar el monòlit converteix o no l'obra original, més enllà dels símbols, en inaprofitable. Tenint en compte que una part dels

que en defensen la retirada estan també en contra de la consulta i que alguns sondejos enfoquen majoria pel manteniment, no és gens simptomàtic que el PP haja estat l'únic partit posicionat a favor del monòlit.

El monument, a consulta

TERRES DE L'EBRE Ò. Meseguer Julian

Un total de 28.467 tortosins –tots els majors de 16 anys empadronats a la ciutat– està cridat a decidir si l'Ajuntament ha d'impulsar la retirada del monument per museïtzar-lo (no queda clar si totalment o parcial) o la seua reinterpretació mantenint-lo al mig del riu per convertir-lo en un monument que promoga la memòria històrica i la pau. La discussió essencial sobre la hipoteca feixista que impregna el monòlit està embolcallada, també, de variables menys polítiques que no han estat resoltes per facilitar la informació al votant: quan costa retirar-lo i qui ho pagarà?, què s'hi farà si la ciutadania el vol mantindre i quant costarà? Per acabar d'adobar els dubtes, no s'ha determinat cap percentatge de participació a partir del qual la consulta, que legament no és referendària, siga considerada vinculant per part de l'equip de govern municipal; un equip de govern en què, amb la irrupció d'ERC encara ben calenta, sis regidors votaran per la retirada (els quatre republicans i dos de CDC) i sis ho faran pel manteniment, entre els quals hi ha l'alcalde, Ferran Bel, que ha preferit no argumentar el sentit del seu vot.

Si bé el PP és l'únic partit integrament favorable a mantindre el controvertit monòlit i si bé ERC i Movem han fet campanya explícita per la re-

la derrota de la qual no garanteix la fi del conflicte: tant la CUP com la Comissió han anunciat que continuaran batallant perquè es traga el monument. La CUP fins i tot podria demanar l'Ajuntament si no retira el monòlit en compliment de la Llei de memòria històrica. La retirada, l'avalen manifestos del món de la cultura i dels principals sindicats, i aquesta setmana s'han afegit a la causa les joventuts dels partits d'esquerres de Tortosa: Joventut Socialista, Jòvens de Movem Tortosa, Joventuts d'Esquerra Republicana i Jòvens d'Esquerra Verda han defensat la retirada com "l'única opció que permet la reparació de la memòria històrica". També l'Associació de Lesbianes, Gais, Bisexuals, Transgènere, Bisexuals i Intersexuals de les Terres de l'Ebre ha recordat que el franquisme va empresonar i represaliar ciutadans denunciats per mantindre relacions amb persones del mateix sexe.

"EL MONUMENT ÉS MORT" La Comissió per la Retirada va organitzar un acte a la URV en què els testimonis van invocar a la història, a la repressió, als anys de silenci i a la por per proclamar l'"obscenitat" de la votació i reclamar la retirada immediata del monument perquè "pretendre que siga un referent de la ciutat és menystindre el país i la mateixa ciutat", ha afirmat Pep Cruanyes, portaveu de la Comissió per la Dignitat, segons la crònica

A dalt, un moment de la intervenció de Josep Rodríguez en l'acte contra el monument. A baix, l'acte a favor del monòlit. / NÚRIA CARO

d'Aguaita.cat. "Si el riu és vida, el monument franquista és mort", ha proclamat. "La desesperació dels represaliats dins de les cases, això van ser els 25 anys de pau", ha recordat, en referència al dia de la inauguració (21 de juny del 1966), Josep Rodríguez, nét de l'últim alcalde republicà de Tortosa (afusellat per Franco). Amb una anècdota personal va il·lustrar la temor que ha acompanyat els perdedors d'aquella guerra. "He anat a veure ma mare, que té 94 anys, i li he explicat que venia, i m'ha dit: fill meu, no et poses

en coses perilloses", ha explicat.

RETIRADA "INTEGRISTA" Per la seua banda, la plataforma Tortosins pel Monument, presidida pel dirigent local del PP Jaume Solé, va convocar un acte a Ferreries amb la participació de l'historiador Fernando Sánchez i del periodista Daniel Arasa. "Sabíeu que això de retirar i museïtzar escultures no és res nou? Ja ho va fer el franquisme" o "per què els republicans francesos van conservar totes les escultures que feien referència a la monarquia absoluta?" van ser

DESTACAT

Manifest de la Comissió per la Dignitat i Òmnium

La Comissió per la Dignitat i Òmnium Cultural, entre altres entitats, van presentar un manifest a Barcelona a favor de la retirada denunciant que la consulta a Tortosa "ha portat a una confrontació que posa a judici el franquisme i es fa amb unes preguntes contradictòries amb propostes equívokes". Invoca la Llei de memòria històrica per afirmar que els monuments franquistes han de ser retirats de l'espai públic i no poden ser reconfigurats "sense obtenir un resultat contradictori que mai esborrarà la seua dedicatòria original".

DESTACAT

Franco deixa de ser l'alcalde perpetu de Tortosa

Tortosa va revocar, en un ple extraordinari, el nomenament del dictador Francisco Franco com a "alcalde honorari i perpetu" de la ciutat, que es mantenia des del 31 de març del 1964. En només uns segons perquè, simplement, es va anunciar la derogació pactada prèviament entre tots els partits, Franco va perdre aquest títol honorífic. També l'Ajuntament de Móra d'Ebre ha dit que revocarà el mateix nomenament, fet el mateix dia. Ferran Bel ja va avisar que molts consistoris l'havien nomenat el mateix dia per ordre del governador civil.

algunes reflexions introduïdes per defensar el monument. "Els monuments com el de Tortosa mai han de ser retirats, això només ho fan els integristes, no una societat democràtica i avançada com la nostra", va proclamar Arasa per videoconferència.

Al web de l'Ajuntament es pot consultar el lloc de votació de cadascú introduint el DNI, passaport o targeta de residència. S'habilitaran 11 punts de votació, de 9 h a 20 h, que es corresponen amb els col·legis electorals habituals. ■

Bel i cinc regidors més de Convergència votaran per reinterpretar-lo

tirada i el PSC també ha demanat el vot per llevar el monument del riu, una modesta enquesta promoguda per aquesta publicació i altres sondejos anteriors fets al respecte perceben que la veu majoritària del carrer podria estar pel manteniment, tot i no voler expressar-ho públicament amb noms i cognoms. Això i el fet que la CUP i la Comissió per la Retirada de Símbols Franquistes de Tortosa hagen deslegitimada la consulta i, en conseqüència, hagen evitat qualsevol crida explícita al vot en favor de la retirada, complica les expectatives dels defensors d'aquesta opció,